

Motto : *Fără cinste și legalitate asanarea
țării este imposibilă*

SIC COGITO...

REVISTĂ PERIODICĂ LUNARĂ

Director : **Dr. VICTOR CORBUL**, medic-colonel în retragere
Redactor : **CLUJ**, Str. Gen. Grigorescu Nr. 16.

NB. Toată revista fiind scrisul meu, articolele nu sunt semnate aparte

Drumuri, poduri și păraie

sau

Ce veselie a călători în țara noastră!

(Pentru dl Ministru al Comunicațiilor)

În ziua de 14 Septembrie a. c. am călătorit cu frate-meu — de silă nu de voie bună — dela Cluj la Zagra, satul meu natal, comună din județul Năsăud. Plecai cu trenul de oara 14, ca să pot ajunge cu ziua acasă. Până în stația Beclean a mers bine; aci în loc să pornim conform mersului trenului, la oara când trenul avea se plece, mașina a început a manevra cu vagoane spre a fi încărcate, așa că am plecat cu o întârziere de 20 minute; o atare întârziere nu e mare lucru, dar în cazul meu cele 20 de minute au contribuit de m'au băgat în noapte. Sosim deci în gara Nimigea cu această întârziere, aci aștepta trăsura, cu care aveam de parcurs încă 11 klm. până la Zagra; pornim deci imediat și ajungem repede la podul plutitor de peste Someș; podul cel mare de peste Someș, care deservește legătura între o mulțime de comune ale județului Năsăud și de altă parte și cu unele comune ale județului vecin, a fost mânat de apele Someșului, *nu de mult, numai de vre-o 3—4 ani* și de atunci nu s'a mai făcut alt pod; se în-

casează banii drumurilor, în schimb călătorești așa cum am călătorit eu și poate peste vre-o alți 3—4 ani tot fără pod vom fi!... Ajungem deci la podul plutitor, ceva cam primitiv; aci situația e următoarea: de partea opusă se afla 6 căruțe, de partea noastră 2 — cu a noastră cu tot — pe podul, care venia către noi o căruță; am cugetat deci că situația ne e favorabilă și scăpăm iute: aștept o trăsură încolo și una încoace și venim noi la rând, dar vai! nu a fost așa; podul sosește, trăsură urcă țermul pieșiș și coboară pe pod trăsură dinaintea noastră; podul se mișcă, ajunge la mijlocul Someșului și acolo stă locului, s'a împotmolit pe o bancă de prundiș adus de apă; trăsură era mai greu încărcată decât cea ce trecuse mai înainte; împing oamenii cu rudele, fac ce pot, podul stă neclintit, 3 căruțe din partea opusă vedând situația și având cai mai mari și căruțe mai înalte, au luat pe Someș în jos și au trecut, — cu pericolul de a se răsturna — prin un vad. Podul stă tot neclintit; după vre-o 10 minute de încercări, desprind caii dela căruță și-i mână în apă, ca să se mai ușureze podul; oamenii împing, se mai coboră și în apă și trag și cu mari sforțări podul duce căruța la țerm și vine înapoi cu o trăsură ușoară cu un cal, merge repede și venim noi la rând; ajungem și noi la mijlocul Someșului unde ne împotmolim, împing oamenii, dar nu-i chip de trecut; atunci un om mai voinic dela pod îmi propune, că pentru a ușura podul mă trece pe mine în spate — în cârcă — de cealaltă parte, cam 20 pași; dis și făcut, cu pericolul de a face o baie rece; fără incident, mă depune la țerm, dar podul tot nu se mișcă; oamenii desprind un cal dela o căruță, ce ascepta și ea, și cu funiile necesare îl conduc la pod, leagă funiile de pod, trage calul, împing oamenii și în fine podul ajunge la țerm, am scăpat, dar aveam deja o oră întârziere, a început a se înopta. Căruțașul mână repede prin comuna Mocod, ca să putem ajunge cât mai iute la trecătorile rele de pe hotarul comunei Zagra. Ajungem la „Podul Mocodenilor“, între Mocod și Zagra; podul dărăpănat de ape, cu găuri în podele, astupate cu pietroaie, e întunerec, căruțașul coboară din trăsură, conduce încet caii și trecem norocoși peste pod. Mai înaintăm vre-un $1\frac{1}{2}$ klm și ajungem la un părau, care împrăsciase în dragă voie pe drum de ambele sale laturi o mulțime de bolovani, plutim peste ei și trecem scuturați de vedeam tot stele verzi! După vre-o 200 metri ajungem la lo-

cul cel mai rău, la așa numita „Râpa Buhăitoarei“, o râpă pie-
dișă rău, de vre-o câteva sute de metri înaltă, visavis un alt
deal, iar la mijloc pe o lățime de vre-o 15 m. drumul și apa,
dar nu mai deosebești unde e drumul și unde e cursul apei,
sunt una; coborim deci în vadul pie-diș, de vre-o 1½ m. cu pe-
ricolul de a fi răsturnați în apă: pleosc! suntem în apă, dar
încă în căruță, mai beau și caii apă și ieșim pe celalalt țerm,
pie-diș și el, mai facem vre-o 20 metri cale printre pietri și
bolovani de ți se cutremura creerii, sosim la al doilea vad,
căruța se repede în apă, hop și țup, trecem și peste acesta și
ieșim la uscat. Mai mergem vre-o 400 metri și ajungem la așa
numita „Valea dracului“, nume cu totul potrivit; vara, când
nu ploauă, are câteva picături de apă, iar când ploauă una
bună, devine cu totul al „dracului“: pe o distanță de 1½ klm.
lungime se rostogolesce cu o coborire — pantă — de vre-o
300 m. la vale cu o furie de răstoarnă tot în calea sa, bolo-
vani și pietroaie până la 3—4 m. c., sapă tot drumul și îm-
prăscie spre valea în care curge atâta piatră, de poți clădi din
ea o casă; așa era și acum: căruțașul, deoarece era deabinele
noapte, întunerec, fără lună, coboară din căruță, merge înain-
tea cailor și-i conduce; ne precipităm cu toții în o groapă —
abia părăului — de vre-un 1 și jum. metri afunđime, omul
sare de o parte, iar caii sunt împinși la dreapta și cu norocul
de a fi rămas în trăsură suntem repeđiți pe celalalt țerm al pă-
răului. Acum după un mers de vre-o 50 m. sosim la „Podul
varului“, deteriorat și el de apă — se lucră la el, — mână
încet și iată-ne dincolo. Mai apoi, la mici intervale, încă 2 pă-
raie cu multe pietroaie, apoi vine „părăul lui Țuran“, treci și
peste pietrele acestuia și încă un părău la marginea satului,
apoi intri în sat, treci podul cam slăbit și el „alui Ipsilan“ și
mai parcurgi în sat o vale-drum numai pietri și după vre-o 700
m. ajungi în piață, de unde îndată ești acasă. . .

D-le Ministru, toate aceste păraie sunt fără poduri, podul
cel mare de peste Someș rupt, podurile din comună și din jos
de comună sunt parte rupte, parte deteriorate, la tot minutul
ești în primejdie; n'aș fi călătorit în satul meu natal, dar mă
reclamau unele lucruri urgente. . .

Ar fi prea mult D-le Ministru, să pretind ca să vă con-
vingeți personal de aceste lucruri, dar mi-ați face o mare plă-
cere, dacă a-ți binevoi a da ordin telegrafic dlui Prefect al ju-

dețului Năsăud, ca să se deplaseze dinpreună cu d-l inginerșef al județului în comuna Zagra — de sine se înțelege, trecând și el podul plutitor — și să se convingă despre cele scrise de mine și să vă raporteze. iar dacă va afla numai cu un părau mai puțin, de câte am amintit eu, să-mi ție „Nuhăm”. Se poate că în timpul din urmă — fiind timp frumos, situația să se fi mai îmbunătățit.

Până era legea de prestații, oamenii, după fiecare ploaie mai mare, ieșeau la drum cu sape, ciocane etc. și reparau cum puteau; acum plătesc bani în loc de prestație, iar drumurile rămân nereparate, comunicația întreruptă; oamenii țic, și au dreptate, noi plătim, pentruce să si reparăm drumul, să-l repara aceia, căroră plătim banii.

De aceia, D-le Ministru, stăruieți ca să se pună cât mai repede în vigoare legea drumurilor cu prestația, cum era mai înainte, iar până atunci binevoieți a da ordin conducerii județului, ca să repara, cât e posibil, aceste drumuri și poduri! . . .

Note de bacalaureat!

(Pentru dl Ministru al Instrucțiunii).

Citesc în țiare, că candidați la bacalaureat căduți în Iunie a. c. au reparat acuma primind nota „bine”; nu e în ordine! . . . Se țicem: D-Ta și eu ne-am supus la examenul de bacalaureat în Iunie; D-Ta a-i trecut cu „indestulitor”, eu am căduț; repar acum toamna, mă clasează cu „bine”; venim ambii la Universitate, cerem o bursă; eu clasificat cu „bine” primesc bursa, D-ta ești respins pentru „indestulitor”; e inechitabil; corigența se face dela „neindestulitor” la nota proximă, adecă „indestulitor”; în nice un caz, cred eu, nu se poate da *celui căduț odată* — nota „bine”! . . .
